

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005381

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-10-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кісіль Роман Володимирович

2. Roman V. Kisil

Кваліфікація: 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0006-0194-3184

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 106

Назва наукової спеціальності: Географія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Географія

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Географія

Місце роботи здобувача: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФУТБОЛЬНИЙ КЛУБ „БУКОВИНА“»

Код за ЄДРПОУ: 45345398

Місцезнаходження: вулиця Гузар Ольги, Чернівці, 58000, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 17147

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13.11.44, 13.21.11, 13.51.11, 13.61.07.13, 39.21, 39

Тема дисертації:

1. Етнокультурний потенціал розвитку територіальних громад Чернівецької області
2. Ethnocultural Potential for the Development of Territorial Communities of Chernivtsi Oblast

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження присвячене суспільно-географічному вивченню етнокультурного потенціалу територіальних громад Чернівецької області як системи матеріальних і нематеріальних культурних надбань, практик, етнокультурних ландшафтів та інституційних можливостей, що можуть використовуватися для збереження локальної ідентичності та забезпечення соціального, економічного, туристичного й іміджевого розвитку громад. Актуальність роботи зумовлена посиленням ролі громад в умовах децентралізації, необхідністю збереження культурної самобутності в умовах глобалізаційних, міграційних і воєнних трансформацій та потребою інтеграції етнокультурних ресурсів у стратегічне і просторове планування. Особливої ваги ця проблематика набуває для Чернівецької області як прикордонного, поліетнічного та поліконфесійного регіону. Метою дослідження є поглиблення теоретико-методичних засад суспільно-географічного вивчення етнокультурного потенціалу, встановлення особливостей його формування,

компонентної, територіальної та функціональної структури, оцінювання просторової диференціації й обґрунтування напрямів ефективного використання для розвитку громад. Об'єктом є етнокультурний потенціал територіальних громад області, предметом – суспільно-географічні особливості його формування, територіальної організації та використання. Методологічну основу становлять положення суспільної географії, етногеографії, історичної географії, регіоналістики та просторового планування. Використано системно-структурний, історико- та порівняльно-географічний, статистичний, картографічний і геоінформаційний методи, класифікацію, типізацію, просторовий і мережевий аналіз, геокодування, аналіз концентрації, доступності та діаграми Вороного. Обробку даних здійснено у QGIS, GRASS GIS і Microsoft Excel. Наукова новизна полягає в уточненні суспільно-географічного змісту поняття «етнокультурний потенціал територіальної громади», його компонентної структури, формуванні геопросторової бази етнокультурних об'єктів та встановленні закономірностей їх концентрації й територіальної диференціації. Удосконалено методику дослідження через поєднання статистичних, геоінформаційних та інтегральних підходів. Практичне значення результатів полягає у можливості їх використання в регіональному й місцевому плануванні, стратегіях розвитку громад, програмах охорони культурної спадщини, розвитку туризму, культурних проєктів і територіального брендингу. У першому розділі узагальнено підходи до трактування понять «етнокультурні ресурси», «етнокультурна спадщина» та «етнокультурний потенціал», уточнено їх взаємозв'язки, компонентну, територіальну й функціональну структуру. Обґрунтовано культурно-відтворювальну, ідентифікаційну, меморіальну, освітню, сакральну, туристично-рекреаційну, економічну, іміджеву, соціально-інтеграційну та просторово-організаційну функції. Запропоновано методику дослідження, що передбачає інвентаризацію, статистичне й індексне оцінювання, картографування, аналіз концентрації та доступності, використання ГІС і типізацію громад. У другому розділі систематизовано природно-географічні, історико-генетичні, демогеографічні, етномовні, конфесійні, соціально-економічні, політико-правові, культурно-символічні, інформаційні, просторово-планувальні та трансформаційні чинники формування етнокультурного потенціалу. Встановлено, що його сучасна диференціація визначається прикордонним положенням, історико-географічною генезою, природною неоднорідністю, міграційними процесами та етноконфесійною мозаїчністю населення. Виявлено поліцентричний і мозаїчний характер просторової організації: Чернівці є головним поліетнічним культурним центром, Хотин – історико-фортифікаційним осередком, гірські громади – ядром гуцульського етнокультурного ареалу, південні та південно-східні громади – зонами виразного румунського й молдовського культурного впливу. У третьому розділі здійснено компонентно-територіальний аналіз культурної спадщини громад. Досліджено житлову й господарську архітектурну спадщину, сакральні об'єкти, історичні кладовища, некрополі, меморіальні місця, музейну мережу, етнофестивалі, традиційну їжу, вбрання, фольклор і ремесла. Просторові відмінності розглянуто в межах Буковинської Гуцульщини, українського й румуномовного ареалів Північної Буковини та Північної Бессарабії. Удосконалено класифікацію музеїв і фестивалів, сформовано їх просторову базу, проведено типізацію громад за рівнем етнокультурного потенціалу, SWOT- і PEST-аналіз, визначено основні проблеми та перспективні напрями його збереження й використання.

2. The dissertation is devoted to a socio-geographical study of the ethnocultural potential of the territorial communities of Chernivtsi Oblast, understood as a system of tangible and intangible cultural assets, practices, ethnocultural landscapes, and institutional capacities that may be employed to preserve local identity and promote the social, economic, tourism-related, and image-based development of communities. The relevance of the research is determined by the increasing role of territorial communities under decentralization, the need to preserve cultural distinctiveness in the context of globalization, migration, and wartime transformations, as well as the necessity of integrating ethnocultural resources into strategic and spatial planning. These issues are of particular significance for Chernivtsi Oblast as a border, multiethnic, and multiconfessional region. The aim of the study is to deepen the theoretical and methodological foundations of the socio-geographical analysis of ethnocultural potential, to identify the specific features of its formation, component, territorial, and functional structure, to assess its spatial differentiation, and to substantiate directions for its effective use in the

development of territorial communities. The object of the research is the ethnocultural potential of the territorial communities of Chernivtsi Oblast, while the subject is the socio-geographical characteristics of its formation, territorial organization, and utilization. The methodological framework of the study is based on the principles and approaches of human geography, ethnogeography, historical geography, regional studies, and spatial planning. The research employs systemic-structural, historical-geographical, comparative-geographical, statistical, cartographic, and geoinformation methods, as well as classification, typology, spatial and network analysis, geocoding, concentration and accessibility analysis, and Voronoi diagrams. Data processing and visualization were carried out using QGIS, GRASS GIS, and Microsoft Excel. The scientific novelty of the research lies in refining the socio-geographical content of the concept of “the ethnocultural potential of a territorial community”, clarifying its component structure, developing a geospatial database of ethnocultural objects, and identifying patterns of their concentration and territorial differentiation. The methodology for studying ethnocultural potential has also been improved through the integration of statistical, geoinformation, and integral approaches. The practical significance of the results lies in their potential application in regional and local planning, community development strategies, cultural heritage protection programmes, tourism development, cultural projects, and territorial branding. The first chapter summarizes existing approaches to the interpretation of the concepts of “ethnocultural resources”, “ethnocultural heritage”, and “ethnocultural potential”, and clarifies their interrelationships as well as the component, territorial, and functional structure of ethnocultural potential. The cultural-reproductive, identity-forming, memorial, educational, sacred, tourism and recreational, economic, image-building, socially integrative, and spatial-organizational functions of ethnocultural potential are substantiated. A research methodology is proposed that includes inventory procedures, statistical and index-based assessment, mapping, concentration and accessibility analysis, the use of GIS technologies, and the typology of territorial communities. The second chapter systematizes the natural-geographical, historical-genetic, demogeographical, ethnolinguistic, confessional, socio-economic, political and legal, cultural-symbolic, informational, spatial-planning, and transformational factors shaping ethnocultural potential. It is established that its contemporary differentiation is determined by the combined influence of the region's border location, historical-geographical genesis, natural heterogeneity, migration processes, and the ethnoconfessional mosaic of the population. The spatial organization of ethnocultural potential is characterized as polycentric and mosaic in nature: Chernivtsi functions as the principal multiethnic cultural centre, Khotyn as a historical and fortification centre, the mountainous communities as the core of the Hutsul ethnocultural area, and the southern and southeastern communities as areas of pronounced Romanian and Moldovan cultural influence. The third chapter provides a component-based and territorial analysis of the cultural heritage of territorial communities. The study examines residential and farmstead architectural heritage, sacred sites, historical cemeteries, necropolises, memorial sites, the museum network, ethnocultural festivals, traditional cuisine, clothing, folklore, and crafts. Spatial differences are analysed within Bukovynian Hutsulshchyna, the Ukrainian- and Romanian-speaking areas o

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Bezugly, V., Kostaschuk, I., Kisil, R., Yavorska, V., & Buyanovska, L. (2024). World heritage: Features, composition, and tourist significance. *Journal of Geology, Geography and Geoecology*, 33(3), 440–452. DOI: 10.15421/112441

- Kostaschuk, I., & Kisil, R. (2016). Confessional space and its structure in the context of human geography research. *Часопис соціально-економічної географії*, 20(1), 40-45
- Костащук, І. І., & Кісіль, Р. В. (2021). Територіальна організація музеїв як об'єктів етнокультурного потенціалу Чернівецької області. *Географія та туризм*, 64, 42-53
- Кісіль, Р. В. (2023). Етнофестивалі у Чернівецькій області як показники поліетнічної ідентичності та складові потенціалу розвитку громад. *Часопис соціально-економічної географії*, 35, 52-59. DOI: 10.26565/2076-1333-2023-35-05
- Кісіль, Р. В., & Захарчук, І. В. (2025). Етнокультурний потенціал Чернівецької області в перцепційному вимірі її геопростору. *Науковий вісник Чернівецького університету: Географія*, 853, 143-151. DOI: 10.31861/geo.2025.853.143-151
- Кісіль, Р. (2021). Історико-географічні особливості формування етнокультурного потенціалу Чернівецької області. У *Регіон – 2021: Суспільногеографічні аспекти: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих науковців* (с. 37-38). Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна.
- Костащук, І., & Кісіль, Р. (2021). Етнокультурний потенціал Чернівецької області як важливий аспект регіонального розвитку. У *Географічна наука та освіта: Перспективи й інновації: Збірник матеріалів міжнародної науковопрактичної конференції* (с. 64-67)
- Костащук, І., & Кісіль, Р. (2021). Фестивалі міста Чернівці як складові його етнокультурного потенціалу та поліетнічної ідентичності. У *Регіон – 2021: Суспільно-географічні аспекти: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (с. 146-148)
- Кісіль, Р. (2024). Роль етнокультурного потенціалу в розвитку територіальних громад. У *Географія, картографія, географічна освіта: Історія, методологія, практика: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяченої 90-річчю з дня народження професора Ярослава Жупанського* (с. 285-287). Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
- Костащук, І., Вієру, І., & Кісіль, Р. (2025). Етнічна структура населення Північної Буковини в першій половині XX століття. У *Регіональні дослідження України: Інтеграція традицій і інновацій (на відзначення 30-ї річниці заснування кафедри географії України): Матеріали Всеукраїнської наукової конференції* (с. 32-36)
- Кісіль, Р., & Гелка, О. (2025). Етнокультурний потенціал як чинник розвитку іміджу територіальних громад Чернівецької області. У *Географія, картографія, географічна освіта: Історія, методологія, практика: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 150-річчю заснування Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та 35-річчю створення кафедри географії України та регіоналістики* (с. 239-242). Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костащук Іван Іванович

2. Ivan I. Kostashchuk

Кваліфікація: д. геогр. н., професор, 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9338-4538

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дністрянський Мирослав Степанович

2. Myroslav S. Dnistrianskyi

Кваліфікація: д. геогр. н., професор, 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5663-6740

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=IsxjaJMAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мезенцев Костянтин Володимирович

2. Kostiantyn V. Mezentsev

Кваліфікація: д. геогр. н., професор, 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1974-7860

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Джаман Ярослав Васильович

2. Yaroslav V. Dzhaman

Кваліфікація: к. геогр. н., доц., 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0471-015X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Король Олександр Дмитрович

2. Oleksandr D. Korol

Кваліфікація: д. геогр. н., професор, 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1114-1090

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Білокурський Руслан Романович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Білокурський Руслан Романович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кісіль Роман Володимирович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна